

מי שראה את מיסתרי האורגניזם יודע כבר, שדו"אן מאקאבייב שייך לגזע מיוחד ונדיר ביותר של יוצריקולנוע. אבל אפילו מכרו הקרובים לא היו מוכנים לאורגיה החזותית, הצלילית והרעיונית שהיכתה בפניהם בסרט מתוק. ואם כי המסר, כאן זהה לזה של מיסתרי האורגניזם, הרי הדרך שבה הוא בא לידי ביטוי מדהימה וחסרת תקדים. חווייה קולנועית קשה מאד לעיכול מצד אחד אבל מרתקת, בצלת רבדים רבים מספור ונדירה ביותר.

למעשה, כימעט שאפשר לומר שמן הר חומר הטמון בסרט מתוק ניתן היה לעשות תריסר סרטים נוספים. מאקאבייב עובר ביעף על כל-כך הרבה נושאים שהם בנפש האדם בעולם המודרני, עד שהצופה נדרש לתכונות לולייניות, כדי לעקוב אחר שטף הרעיונות המוצגים לפניו. אפשר למצוא כאן את כל המרכיבים האופייניים של מאקאבייב — שילוב תעודה בסרט עלילתי, הומור מאקאברי וטירוף-מיני, הפלגות מרחיקות-לכת לתוך אידיאלוגיות של המיז' רח ושל המערב, עריכה קולנועית היוצרת אסוציאציות מרחיקות-לכת בתודעת הצופה, תמונות שעוצמתן החזותית נחרטת עמוק, ופסיקול שזוהא אחד המזהירים, ה'

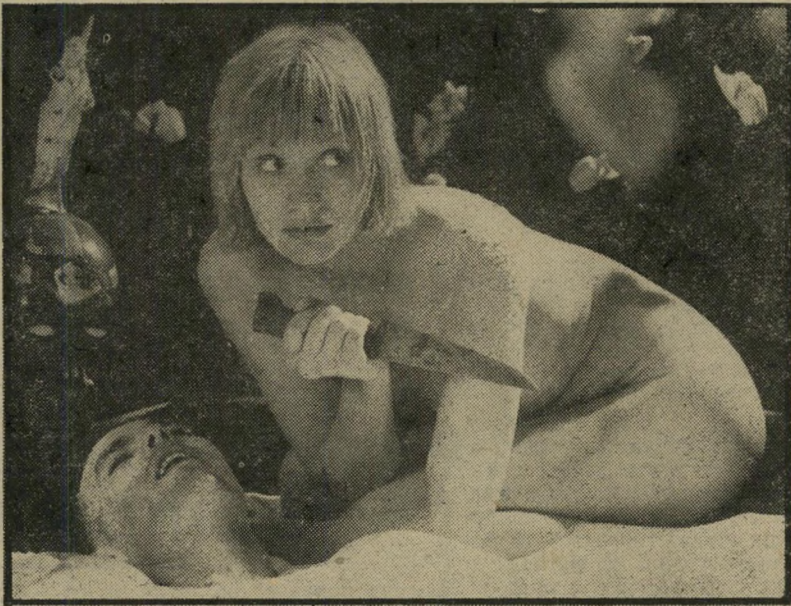
ספינת החיים

אחת התמונות שעוצמתן החזותית הולמת בעיניים מתארת ספינה השטה בתעלות אמשטרדם. חרטומה מכוסה פסל ענק של קרל מרקס, ובמרכז קודקודו ניצבת אנה פלאנטה שהיא למעשה, אמא-מהפיכה. שם הספינה: "הישארות בחיים", רמז לחורת דארווין, אלא שתוכה דומה לבית המכשפה של עמיותמי, עמוס סוכריות וממתקים כדי לפתות את קרבנותיו.

ועצם העובדה שבין רגליה של הכלה (ה) שחקנית הקנדית קארול לוח) מונח זר פירי-חיי-שעווה משובץ בנורות דולקות, ושר-אבר-המין של מר דולר עשוי זהב, וכל מה שהוא מסוגל לעשות עמו הוא רק להטיל את מימיו, אינו משאיר ספק רב בקשר לדעתו של מאקאבייב על ממון. קא-פיטאליזם וכל הכרוך בכך.

זה קורה גם לכלבים. אלא שזוהי רק ההתחלה. הכלה, המגלה כי אין כל שימוש באבר הזהב, מעזה לפצות פה, ומייד גמס-רת לידיו של כושי ענק, בצבע שוקולד, הלוקח אותה קודם-כל אל בקבוק-החלב הפרטי שלו, המתנשא מעל לעיר מונטריי-אול (זהו בקבוק אמיתי, פירוטומת לחלב), ומסתפק בידה הפעלתנית כאשר הגברת מכריזה שהיא, "קאתולית מאמינה" ומשום כך היא מעדיפה לנהוג כמיצות אבית, אחרי-כך, הוא מעביר אותה במיזוודה ל-פריס, שם היא נוסעת על גגו של פולקס-וואגן ששראשה מבצבץ מן המיזוודה כראי-שו של ילוד מבטן אמו, ומשאיר אותה בי-מיגדל אייפל.

הסצינה הבאה: "הגבר", כוכב-הזמר הספרדי, מצטלם על רקע המיגדל, כל הר נערות מבקשות חתימות, אבל הגיבורה מבקשת יותר, ומקבלת את מבוקשה ב-עמידה. כאן קורה פאנצ'ר: ההתחברות ביניהם חזקה כל-כך, שאינה ניתקת, בי-ליויית להקת נזירות מובלים השניים הר צמודים לשולחן במיטבה, שם מושטת להם עזרה-ראשונה מנציג הצלב האדום המר כיר, בדרך-אגב, כי גם לכלבים זה קורה לעיתים קרובות. עם ההינתקות נגמר הר

המיזבלה האנושית מחייה את ילדיה

את המיזבלה האנושית, שהיא מקוס-המיפגש היחידי בין המערב והמיזרח, נצל הבמאי את להקתו של אוטו מיהל, פטיכיאטר וינאי המרפא את חוליו על-ידי העלאת פטיכוודאומות.

המהפיכה אוכלת את בניה

אנה פלאנטה מתעלסת עם המחפכן במיטת-סוכר, ור-אחרי-כך רוצחת אותו בסכין כשהוא נאנק מן התענוג שבהקרה-העצמית. כמוה כמהפיכה הרוסית או מילחמת-האזרחים בספרד, כל מה שהיא מבטיחה לקרבנותיה זהו מוות מתוק.

שימוש באשה. היא מושלכת לפסולת, ומוב-לת למיזבלה-האנושית העירונית.

המהפיכה האוכלת ילדיה, ומנגד, המהפיכה, בתעלה באמסטרדם שטה לה ספינה, חרטומה מכוסה בפסל ענק של מארכס וקברניטתה, אנה פלאנטה, משקיפה ממרומי מושבה אל החוף, שם מתרוצץ מלה מספינת-הקרב פוטיומקין, ושמו לב באקונין (באקונין המקורי היה הרוח החיה של האנארכיוס הרוסי, ויריבו המושבע של מארכס). הוא מבקש לעלות על הספי-נה, ששמה "הישארות בחיים" (רמז לתר-רת דארווין), כשהוא עולה עליה, שעה שהוא מדבר צרפתית ואנה פלאנטה משי-בה לו בפולנית (זאת משום שהשחקנית אנה פרוצנל היא פולנית, ויריבו השפות שימש למאקאבייב סמל לבינלאומיות הר-המהפיכה). גמלים השניים שפה משותפת, אבל אנה פלאנטה אינה אלא המכשפה של עמיותמי בתחפושה; ספינתה מלאה על גדותיה בסוכריות שהיא מציעה לילדים; מיטתה, שעליה היא מתעלסת עם באקר-נין מרופדת סוכר, אבל בסופו של דבר היא הורגת את כל מי שבא עמה במגע.

המליכה במיזוודה

ראשה של מלכת היופי 1984 מבצבץ מן המיזוודה, כמו תינוק שיצא מבטן אמו, לאחר שהיא נארזת בה על-ידי כושי ענק היוצא ללמוד פילוסופיה בפריס. מלכת-היופי, שהיתה מוצר-הצרכים מיספר 1 של העולם הקאפיטאליסטי, הודחה ממעמדה אחרי שגילתה כי מר דולר, מלך משווקי החלב, מסוגל להשתמש באבר-המין המזהב שלו להטלת מימיו בלבד.

מבריקים והמקוריים ביותר שהוכנו אי-פעם לסרט קולנוע.

הסכימה, כאמור, מוכירה את מיסתרי האורגניזם. הקאפיטליזם מצד אחד, והקר-מוניזם שמנגד, שניהם מישטרים החונקים את הפרט, משתמשים בו וזורקים אותו אחרי-כך לערימת הפסולת, ללא כל התחש-בות בצרכיו העמוקים והחיוניים ביותר. המערב הוא עבד הממון, והמיזרח עבד המהפיכה האוכלת בניה; ובשני המקרים, הולך האדם עצמו לאיבוד.

מלכת הגורות-הצניעות, על-מנת להגדים זאת הלכה למעשה, מחלק דו"אן מאקאבייב את סירטו לשניים, ושני החלקים הולכים ומתפתחים במקביל. במערב, מתי-חיל הדבר בבחירת מלכת היופי של 1984, טכסה-בחירה משודר בטלוויזיה, בחסות מלכת הגורות-הצניעות. השופט הוא דוק-טור מיטלינגר (אצבע אמצעית), הבדוק את אבריה-המין של המועמדות הבתולות, והאבר היפה ביותר זוכה בפרס. הפרס עצמו הוא מר דולר, בנה של מלכת הגר-רות-הצניעות ומלך משווקי החלב בזכות עצמו. ותוך כדי מסע-כלולות אחד, מספיק מאקאבייב ללעוג לטלוויזיה המיסחרית, לצידקנות האמריקאית, לפולחן הסטריליות ולהעזפת הזיוף על המקור (מר דולר עומד לקנות את האיגורה, ולהעמיד במ-קומה הצגת-ראווה בעזרת קרני-לייזר ו-מערכת קוואדרופנית, שתשחזר את הפלא-הטבעי כך שהוא עצמו יהיה או מיתר).